Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rijkswaterstaat Postbus 2232 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE
Port of Twente havenbedrijf
T.a.v. de heer F. van Zomeren
Havenkade 52
7553 GN HENGELO

Rijkswaterstaat Oost-Nederland

Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 2232
3500 GE Utrecht

Contactpersoon
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Datum	31 juli 2026
Onderwerp	Feitelijke verklaring stremming Twentekanalen
Ons kenmerk	RWS-2026/19058
Uw kenmerk	-
Bijlage(n)	2

Geachte heer van Zomeren/beste Frank,

Conform de afspraken in het overleg van 31 juli jl. ontvang je hierbij de achtergrondinformatie over de stremming van het Twentekanaal, inclusief het recente weerbeeld en waterbeeld zoals vanochtend besproken.

1. Achtergrond feitelijk watertekort

Door een geringe aanvoer van water via de Rijn en gebrek aan neerslag in ons eigen land is er sprake van een langdurige droogte. Op 16 juli is besloten op te schalen van een dreigend (niveau 1) naar een feitelijk watertekort (niveau 2). De omstandigheden van de huidige droogte wordt uitgebreid beschreven in brief die op 16 juli jl. door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat is verstuurd aan de Tweede Kamer om hen te informeren Stand van zaken droogte | Tweede Kamer der Staten-Generaal. De aanhoudende droogte zorgt ervoor dat er een grotere vraag is naar water dan wat er ons land binnenkomt via regen en rivieren. De rivierafvoeren zijn historisch laag, zo is op 15 juli de laagste juli-afvoer van 780 m/s welke afkomstig is uit 1976 onderschreden. Ook het neerslagtekort loopt steeds verder op, en is vergelijkbaar met het droge jaar 2018. Actuele informatie over afvoeren, (grond)waterstanden en (regionale) maatregelen is te vinden op de online droogtemonitor. De criteria voor opschaling zijn vastgelegd in het Landelijk draaiboek waterverdeling en droogte.

2. Noodzaak tot het nemen van maatregelen

De huidige situatie (feitelijk watertekort) vraagt om besluiten die over regio's, watersysteemfuncties en belanghebbenden heen gaan en die bestuurlijk goed afgestemd moeten worden. Dat is de rol van het Management Team Watertekorten (MTW). Het MTW bestaat uit Rijkswaterstaat, waterschappen, drinkwaterbedrijven, provincies en betrokken ministeries (LNV, EZK en IenW). Zij bereiden bovenregionale maatregelen voor, om het water zo goed mogelijk te verdelen. Voorbeelden van directe gevolgen van de watertekorten zijn dat de scheepvaart op verschillende locaties te maken heeft met

dieptebeperkingen en met langere wachttijden, doordat in een aantal sluizen waterbesparend wordt geschut. Ook ondervinden natuur en landbouw verdergaande effecten van de droogte, omdat niet alleen de beschikbaarheid van oppervlaktewater beperkt is maar ook de grondwaterstanden steeds verder zakken. Voor de landbouw heeft de droogte invloed op de gewasgroei, met name in gebieden waar geen wateraanvoer mogelijk is, en daar waar onttrekkingsverboden van kracht zijn. De drinkwater- en energievoorziening staan voorlopig niet onder druk.
Voorbeelden van indirecte effecten zijn dat door de beperkingen voor de scheepvaart, bedrijven moeite krijgen met de bevoorrading omdat grondstoffen of producten later binnenkomen. Daarnaast kunnen bedrijven tijdelijk kiezen voor vrachtwagens in plaats van schepen, wat zorgt voor extra drukte op de weg. Verder neemt bij lagere afvoeren de vervuiling van het water toe (door verdunning) en de watertemperatuur stijgt. Het risico op bijvoorbeeld vissterfte, blauwalg, botulisme, droogvallende nevengeulen en natuurbranden is lokaal verschillend, maar naarmate de droogte aanhoudt neemt dit risico overal toe. Bij aanhoudend hoge watertemperatuur is er risico dat het lozen van koelwater op de rivieren sterk moet worden beperkt of gestaakt.

3. Situatie Twentekanaal

In het licht van bovenstaande, op basis van de wettelijk vastgestelde verdringingsreeks is in verband met het bereiken van de minimale normwaarden in het watersysteem Twentekanalen op 23 juli jl. het besluit genomen om voorlopig het Twentekanaal af te sluiten. Alle betrokkenen, bedrijven en overheden zijn zoveel mogelijk persoonlijk door ons op de hoogte gesteld én schepen hebben nog tot 25 juli, 12 uur de tijd gekregen om het Twentekanaal te verlaten.
We kampen zoals gezegd al een aantal weken met droogte en proberen zo lang mogelijk alle functies voor de scheepvaart draaiende te houden door Tijdelijke pompinstallaties (TPI) bij te plaatsen bij Sluis Eefde. Dit is lang goed gegaan, omdat er naast extra pompen, ook buffers in de systemen zitten die periodes van watertekorten kunnen opvangen. Deze buffers zijn door de droogte echter leeg geraakt. Daarom nam de watervraag in een korte periode snel toe en moesten we ook snel maatregelen nemen om verdere schade te voorkomen. Er is recent nog een derde tijdelijke pompinstallatie geplaatst, maar het is nog maar de vraag of we met de geringe aanvoer van water ook de capaciteit van TPI3 volledig kunnen benutten c.q. het schutverlies kunnen compenseren. We doen er alles aan om de sluis zo snel mogelijk weer vrij te geven. Daar is echter voldoende water voor nodig en daar ontbreekt het vooralsnog aan. De verwachtingen rondom de aanvoer van de Rijn zijn ook voor de komende periode ongunstig. We monitoren dit nauwkeurig. Zodra de omstandigheden wijzigen, zullen we via de gebruikelijke berichtgeving en reguliere contacten alle betrokkenen op de hoogte brengen.

Ik begrijp dat hoewel de afsluiting van het Twentekanaal in de lijn der verwachtingen ligt bij deze weersomstandigheden, het toch als ingrijpend wordt ervaren als dit daadwerkelijk zijn beslag krijgt.
Op basis van de verdringingsreeks is dit besluit genomen en scheepvaart bevindt zich in de laagste categorie 4. Dat betekent dat in het geval van

droogte, in deze categorie de eerste maatregelen worden getroffen om de hogere belangen (categorie 1 tot en met 3) te beschermen. Natuurlijk is dat een hard gelag voor betrokkenen. Rijkswaterstaat voert echter een wettelijke taak uit en deze besluiten zijn conform de daarvoor geldende procedures tot stand zijn gekomen.

Datum
31 juli 2026

We blijven graag met Port of Twente en de betrokken bedrijven in gesprek om het perspectief (weerbeeld/waterbeeld/opstarten) te bespreken en zullen binnen onze mogelijkheden alles in het werk stellen om het Twentekanaal weer ter beschikking van de scheepvaart te stellen.

Ons kenmerk
RWS-2026/19058

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,

waarnemend hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bescherming persoonlijke levenssfeer